

Уплив амарантової добавки в раціоні кролів на стан їхнього здоров'я та дієтичні властивості м'яса

Amaranth supplement in the rabbits diet

Дієтичні властивості м'яса кролів мають переваги над м'ясом інших видів забійних тварин, що обумовлено більш високим вмістом білка та меншим вмістом холестерину. Такі особливості кролятини забезпечуються як генетичними факторами, так і технологічними умовами утримання й годівлі.

Останнім часом тенденція здорового харчування людини з використанням унікальних властивостей дикорослих і окультурених рослин сприяє інтенсивному зростанню посівів амаранту в Україні. Амарант використовується в багатьох країнах як зернова, кормова або силосна культура, в якості альтернативного джерела білка, клітковини, біологічно активних компонентів (незамінні жирні кислоти, флавоноїди, токо-

трієноли, сквален). Як стверджують дослідники та практики, ця рослина добре пристосовується до екстремальних умов вирощування, а саме: високих температур повітря, дефіциту вологи, слабозасолених ґрунтів.

У сучасних умовах спостерігається збільшення не тільки виробництва харчових продуктів на основі амаранту, але й результативне застосування його у тваринництві під час відгодівлі тварин.

Учені повідомляють про чудові поживні якості амаранту, наявність більшої кількості білка, що розщеплюється в рубці жуйних тварин, у порівнянні зі звичайними зерновими й кормовими культурами, наприклад, такими, як люцерна. До того ж зазначається, що і свіжий, і силосний амарант добре розкладається в рубці. Заміна силосу амарантом до 30% в раціоні ягнят на відгодівлі покращувала їхній загальний приріст, масу

*Р. С. Шевчик,
Ю. В. Дуда,
Л. В. Корейба,
кандидати
вет. наук,
Дніпровський
державний
аграрно-
економічний
університет*

Фото 1. Зерно амаранту

туші й відрубів, не впливаючи на здоров'я тварин.

Додавання 10% гідролізату амаранту до корму для свиней підвищувало засвоюваність білків, ліпідів, целюлози й призводило до зростання продуктивності тварин. Дослідники сповіщають про можливість заміни тваринного білка амарантом, яким можна годувати свиней упродовж усього періоду відгодівлі. Крім того, є повідомлення про збільшення маси свиней під час їхнього вирощування із застосуванням в раціоні амаранту.

Результатами використання зерна амаранту в птахівництві є:

- ◆ підвищення споживання корму, прискорення росту бройлерів;

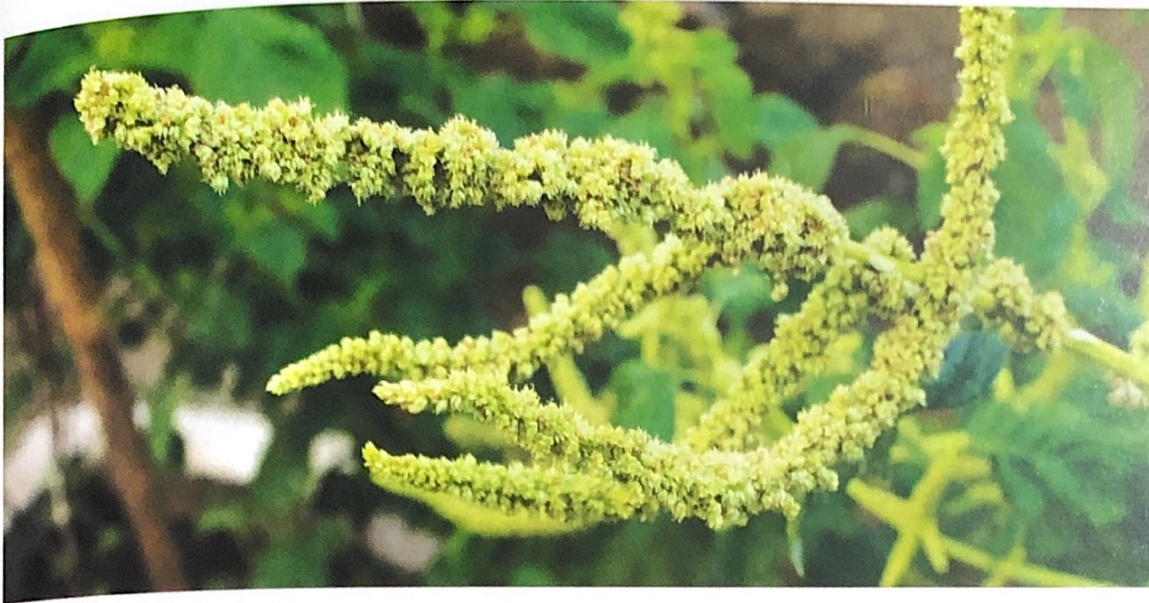

Фото 2. Кроленята, що їдять відходи амаранту

Фото 3. Амарант в раціоні кролів

- ◆ збільшення маси тіла курчат;
- ◆ використання його в якості заміни м'ясо-кісткового борошна в раціоні курчат-бройлерів;
- ◆ сприятливий вплив амарантової дієти на ліпідні параметри крові курей-несучок (зменшення рівня холестерину й тригліцеридів в ліпопротеїнах низької щільності).

Зарубіжні дослідники повідомляють, що додавання амаранту до раціону кролів позитивно впливає на ріст тварин, збільшує вміст білка в м'ясі. Водночас пропонується борошно з листя амаранту в якості ефективної заміни люцерни, а зерно амаранту — часткової заміни дорогої макухи в раціонах (фото 1).

В останні роки в Україні активно розвивається вирощування і переробка амаранту, але відсутні дослідження використання його для годівлі кролів. Можливість продуктивного та ефективного застосування вегетативної маси та вторинних продуктів переробки амаранту в кролівництві потребує ретельного вивчення.

Амарантову макуху, що була отримана в умовах ТОВ «ТПГ «Амарант» (м. Дніпро) шляхом холодного пресування насіння *Amaranthus hypochondriacus*, застосовували для виготовлення гранульованого комбікорму, який згодовували кролям.

Нами встановлено зниження рівня ураженості еймеріозом у 2,6 р. та послаблення інтенсивності запальної реакції на слизовій оболонці кишківника в кролів, яким згодовували амарантову макуху впродовж місяця. Тобто ця добавка проявила протеймеріозні властивості, що збігається з даними інших дослідників, які пропонують екстракт амаранту в якості ефективного антигельмінтного засобу для свиней. Крім того, нами доведено вплив амаранту на підвищення загального імунітету кролів за морфологічними та імунологічними показниками крові (фото 2). Також ця добавка позитивно вплинула на збереженість кролянят, яка підвищилась майже на 21 %.

У наших дослідженнях було визначено вплив амарантової до-

бавки в раціоні кролів на їхні забійні характеристики та якісні показники м'яса. Результати досліджень показали, що додавання 20 % амарантової макухи до раціону кролів не впливало на забійні характеристики тушок, вміст вологи, білка, вологоутримуючу здатність та морфологічну будову м'яса. Отже, випадки негативного впливу на основні характеристики якості туші та м'яса не встановлено. Проте було виявлено зменшення вмісту холестерину в м'ясі на 15,1 % в результаті згодовування кролям амаранту. Гіпохолестеринемічну дію амаранту вчені пов'язують із такими його фітокомпонентами, як сквален, ненасичені жирні кислоти, білок, токотрієноли, токофероли (фото 3).

Отже, амарантова макуха може стати потенційною заміною традиційної сировини в складі кормів. Виявлений гіпохолестериневий вплив на м'ясо амаранту в раціоні кролів може суттєво підвищувати дієтичні властивості кролятини, а застосування продуктів переробки амаранту знижувати собівартість продукції.